

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/213/2021
Identifikačné číslo spisu:	5318200665
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5318200665.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ U. V., bývajúceho v V., 2/ U. V., bývajúcej v V., obaja zastúpení advokátskou kanceláriou LALINSKY ADVOKÁT s. r. o., so sídlom v Žiline, Kálov 653/23-2, IČO: 47 253 096, 3/ R. Z., bývajúceho v V., 4/ Y. Z., bývajúcej v V., proti žalovaným 1/ Y. V., bývajúcemu v V., 2/ S. V., bývajúcemu v V., obom zastúpeným JUDr. Antonom Kupšom, advokátom, so sídlom v Čadci, Moyzesova 34, o vydanie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 5C/11/2018, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 12. novembra 2020 sp. zn. 5Co/94/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaní 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Čadca (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 05. apríla 2018 č. k. 5C/11/2018-109 vydal toto neodkladné opatrenie: I. Súd ukladá žalovaným 1/ a 2/ odstrániť kovové tyče z prístupovej cesty na parcele CKN č. 3484/6 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 291 m² v katastrálnom území V., obec V., okres S., do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia. II. Súd ukladá žalovaným 1/ a 2/ zdržať sa konania, ktoré by bránilo žalobcom 1/ až 4/ užívať prístupovú cestu na parcele CKN č. 3484/6 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 291 m² v katastrálnom území V., obec V., okres S. a znášať užívanie prístupovej cesty na parcele CKN č. 3484/6 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 291 m² v katastrálnom území V., obec V., okres S., žalobcami 1/ a 2/ ako vlastníkami stavby zapísanej na LV č. XXX a žalobcami 3/ a 4/ ako vlastníkami stavby zapísanej na LV č. XXXX v katastrálnom území V., obec V., okres S., do právoplatnosti rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 7C/16/2018. III. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcom 1/ až 4/ trovy konania v rozsahu 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobcovia sa domáhali súdnej ochrany svojho ohrozeného (porušeného) vlastníckeho práva a uplatňujú si nárok, ktorý vyplýva z právneho vzťahu vlastníctva k nehnuteľnosti, ktorý v občianskom súdnom konaní prejednáva súd. Z predložených dôkazov súd dospel k záveru, že tento spor má základ v ochrane porušeného subjektívneho občianskeho práva

vyplývajúceho pre žalobcov z titulu všeobecného užívania miestnej komunikácie, vo výkone ktorého im bránia žalovaní. V zmysle vyššie uvedených judikátov sa súdnej ochrany podľa § 4 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) môže domáhať aj oprávnený užívateľ vecí, ktorými sú v tomto konaní žalobcovia. Z predložených dôkazov mal súd jednoznačne preukázané, že žalovaní 1/, 2/ nie sú vlastníkami parcely CKN č. 3484/6, ktorá slúži ako miestna komunikácia a ako jediná prístupová cesta žalobcov k ich rodinným domom osobnými automobilmi, preto mal súd za to, že bolo potrebné poskytnúť žalobcom 1/ až 4/ súdnu ochranu vo vydaní tohto neodkladného opatrenia, keďže v zmysle § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) bolo potrebné bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu. Výslovil, že podľa § 332 ods. 1 CSP je toto neodkladné opatrenie vykonateľné jeho doručením.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie žalovaných 1/ a 2/, uznesením z 12. septembra 2018 sp. zn. 5Co/249/2018 uznesenie okresného súdu zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ až 4/ dovolanie. Najvyšší súd SR uznesením z 30. júla 2020 sp. zn. 2 Cdo 66/2020 zrušil uznesenie Krajského súdu v Žiline z 12. septembra 2018 sp. zn. 5Co/249/2018 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolačný súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že žalobcom nebola daná možnosť oboznámiť sa s celým obsahom podaného odvolania, a teda aj s jeho prílohami, ktoré boli veľmi dôležité pre pochopenie tvrdení odvolateľov v odvolaní. Týmto bolo dovolaťom zabránené dozvedieť sa a oboznámiť sa s novými dôkazmi v tomto konaní. Nesprávnym postupom súdov v odvolacom konaní došlo k porušeniu práva na spravodlivé konanie spôsobom nerešpektujúcim princíp rovnosti zbraní.

4. Okresný súd ako súd prvej inštancie následne odstránil nedostatky vytýkané v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR a doručil právnomu zástupcovi žalobcov 1/ až 4/ prílohy, ktoré boli doručené po odvolaní žalobcov 1/ až 4/ v doplnení odvolania a zároveň vyzval žalobcov na vyjadrenie sa k uvedenému podaniu v lehote 10 dní.

5. Odvolací súd následne uznesením z 12. novembra 2020 sp. zn. 5Co/94/2020 uznesenie okresného súdu zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a odvolacom súde v plnom rozsahu.

5.1. Odvolací súd konštatoval, že k osadeniu kovových tyčí žalovanými 1/ a 2/ došlo na hranici parcely CKN č. 3484/76, ktorá parcela je vo výlučnom vlastníctve matky žalovaných 1/ a 2/ A. V., zapísanej na LV č. XXX pre k. ú. V. a parcely CKN č. 3484/74, ktorá parcela je vo výlučnom vlastníctve Y. U., zapísaná na LV č. XXX pre k. ú. V. Jedna z kovových tyčí sa nachádza na hranici nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. V., zapísaných pod parcelnými číslami 3484/6, parcelné číslo 3484/76, parcelné číslo 3484/79 a parcelné číslo 3484/74. Z geometrického plánu č. 241-2-241-278/81 nevyplývajú skutočnosti uvádzané žalobcami 1/ až 4/ v písomnom podaní z 21.09.2020 v tom smere, že prístupová cesta k parc. č. 3484/82 nadväzuje na parc. č. 3484/6. Parcela č. 3484/82 hraničí s parcelou č. 3484/6 len v jednom bode. Z katastrálnej mapy katastra nehnuteľností pre k. ú. V. vyplýva, že parcela č. 3484/6 (u ktorej list vlastníctva nie je založený) nehraničí s parcelou č. 3484/74, cez ktorú podľa udania žalobcov 1/ až 4/ vykonávali taktiež právo prechodu, ako aj cez parcelu č. 3484/6, ale susedí s parcelami č. 3484/76 a parcelou číslo 3484/79 (vlastnícky patriacej H. Y., zapísanej na LV č. XXX). Z vyššie uvedeného vyplýva, že petit návrhu o vydanie neodkladného opatrenia žalobcov 1/ až 4/ je nevykonateľný. Žalobcovia 1/ až 4/ neosvedčili nalichavosť okamžitej úpravy pomerov strán sporu nariadením neodkladného opatrenia. S poukazom na vyššie uvedené závery odvolací súd uznal opodstatnenosť argumentácií odvolateľov, na ktorých založili svoje odvolacie dôvody, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia.

5.2. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania odvolací súd aplikoval ustanovenie § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V konaní mala plný úspech strana žalovaných, a preto odvolací súd priznal žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, ako aj

nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Uviedol, že o výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím, ktoré vydá súdny úradník.

6. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP. Dovolatelia uviedli, že tvrdenia žalovaných 1/ a 2/, že vykonali osadenie kovových tyčí na nehnuteľnosti, ktorá je vo výlučnom vlastníctve ich matky - A. V., sú nepravdivé, a zároveň spochybňujú aj žalovanými predložené dôkazy. Žalobcovia 1/ a 2/ v konaní predložili znalecký posudok č. 19/2018 vypracovaný znalkyňou z odboru geodézia a kartografia - Ing. Annou Šobichovou, z ktorého jasne vyplýva, že tvrdenia žalovaných 1/ a 2/ sú nepravdivé. Odvolací súd sa však s týmto znaleckým posudkom nijako nevysporiadal a nevysporiadal sa ani so spornými skutočnosťami v ňom uvedenými. Žalobcovia 1/ a 2/ vzhľadom na vyššie uvedené zdôrazňujú, že podklady, ktoré v konaní predložili žalovaní, nie sú podkladmi, na základe ktorých by mal byť zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko evidentne z mapy pripojenej k odbornému vyjadreniu vyplýva, že účelovo bola vytvorená časť A, D, E, A, ktorá bola pripojená k parcele č. 2484/76. O tom, že parcela č. 3484/6 vedie bodmi A, D, E, A svedčí aj geometrický plán č. 241-2-241-278-81 z 03.11.1981, kde táto časť vymedzená bodmi A, D, E, A vymedzená nie je, ale ide priamkou A, E. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že dôkazy pripojené žalovanými boli vytvorené účelovo, resp. účelovo bola nesprávne zaznačená aj parcela č. 3484/6. Podľa dovolateľov odvolací súd nesprávne vyhodnotil dôkazy a na ich základe nesprávne právne rozhodol. V odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu sa odvolací súd nevyjadruje k argumentom žalobcov 1/ a 2/, z akého dôvodu považujú žalovanými predložené dôkazy za nepravdivé, a taktiež sa odvolací súd nijako nevysporiadal ani s predloženým znaleckým posudkom, a teda takéto odôvodnenie odvolacieho súdu nemôže obstať. Z uvedeného vyplýva, že pre rozhodnutie podstatné závery súdu nie sú v odôvodnení rozhodnutia relevantným spôsobom odôvodnené, čo zakladá jeho nepreskúmateľnosť ako aj arbitrárnosť. Žalobcovia 1/ a 2/ žiadajú, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5C/11/2018-285 z 12.11.2020 v zmysle ustanovenia § 449 ods. 1 CSP, zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie; alebo, aby uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn.: 5C/11/2018-285 z 12.11.2020 v zmysle ustanovenia § 449 ods. 3 CSP zmenil, a to tak, že potvrdí uznesenie Okresného súdu Čadca č. k. 5C/11/2018-109 z 05.04.2018 a zaviazá žalovaných 1/ a 2/ na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania rozsahu 100 %.

7. Žalovaní 1/ a 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedli, že s podaným dovolaním žalobcov nesúhlasia a v plnom rozsahu sa stotožňujú s uznesením krajského súdu. Dovolatelia sa stále domáhajú ochrany ich práv, avšak žalovaní 1/ a 2/ nijakým spôsobom žalobcov (dovolateľov) nerušia. Žalovaní nevidia dovolací dôvod v § 420 písm. f/, nakoľko strany konania sa k predmetu sporu vyjadrovali, boli vykonané dôkazy, nakoľko súd v prvotnom konaní vydal neodkladné opatrenie, ktoré však neskoršími rozhodnutiami bolo zamietnuté. Skutočnosť, že žalobcovia nerešpektujú a nestotožňujú sa s vydaným rozhodnutím súdu nie je možné považovať za odňatie možnosti konať pred súdom a porušenie práv na spravodlivý proces a takisto aj za legitímny dovolací dôvod. Žalovaní žiadajú, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podané dovolanie podľa § 447 písm. c/ odmietol a priznal im náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali strany sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpené advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

9. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porovnaj I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či sp. zn. 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26., 5 Cdo 57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

13. Dovolatelia namietali, že odvolací súd nesprávne vyhodnotil dôkazy a na ich základe nesprávne právne rozhodol. Žalobcovia 1/ a 2/ v konaní predložili znalecký posudok č. 19/2018 vypracovaný znalkyňou z odboru geodézia a kartografia - Ing. Annou Šobichovou, z ktorého podľa dovolateľov vyplýva, že tvrdenia žalovaných 1/ a 2/ sú nepravdivé.

14. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľov uvádza, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 99/2011, 2 Cdo 141/2012, 3 Cdo 212/2012, 4 Cdo 125/2012, 5 Cdo 251/2012, 6 Cdo 36/2011 a 7 Cdo 34/2011). Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti (čo v konečnom dôsledku môže viesť dokonca a ž k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 37/1993 a rozhodnutia sp. zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011).

14.1. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré dovolatelia naznačujú v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania (viď R 42/1993, ale aj rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 1 Cdo 18/2011, 3 Cdo 268/2012, 4 Cdo 314/2012, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 104/2010, 7 Cdo 248/2012).

15. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani v zmysle novšej právnej úpravy civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 01. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 8 Cdo 187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

16. Konanie odvolacieho súdu v prejednávanej veci však takéto vady nevykazuje. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, pričom podľa názoru dovolacieho súdu zistené skutkové závery odvolacieho súdu nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý (riadny) proces.

16.1. Odvolací súd vyvodil, že k osadeniu kovových tyčí žalovanými 1/ a 2/ došlo na hranici predmetnej parcely CKN č. 3484/76, ktorá parcela je vo výlučnom vlastníctve matky žalovaných 1/ a 2/ A. V., a predmetnej parcely CKN č. 3484/74, ktorá parcela je vo výlučnom vlastníctve Y. U.. Z geometrického plánu č. 241-2-241-278/81 nevyplývajú skutočnosti uvádzané žalobcami 1/ až 4/ v tom smere, že prístupová cesta k parc. č. 3484/82 nadväzuje na parc. č. 3484/6. Parcela č. 3484/82 hraničí s parcelou č. 3484/6 len v jednom bode. Petit návrhu o vydanie neodkladného opatrenia žalobcov 1/ až 4/ vyhodnotil odvolací súd správne ako nevykonateľný.

16.2. Dovolatelia poukazovali na znalecký posudok č. 19/2018 vypracovaný znalkyňou z odboru geodézia a kartografia - Ing. Annou Šobichovou, nakoľko podľa nich sa odvolací súd daným dôkazom nezaoberal. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že sa odvolací súd zaoberal aj týmto dôkazom. Odvolací súd uviedol, že vychádza z dôkazov predložených v odvolacom konaní. Odvolací súd výslovne poukazuje na skutočnosti vyplývajúce z geometrického plánu č. 241-2-241-278/81, ktorý je prílohou znaleckého posudku č. 19/2018, a ktorý sa nachádza na č. I. 178 spisu, pričom dospel k záveru, že z daného nevyplývajú skutočnosti uvádzané žalobcami 1/ až 4/.

16.3. Samotná skutočnosť, že dovolatelia sa nestotožňujú so spôsobom vyhodnotenia týchto dôkazov, nemôže bez ďalšieho viesť k záveru, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhovaného spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 98/97).

17. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

18. Dovolatelia vyvodzujú prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietali aj nepreskúmateľnosť a nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu.

19. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že sudy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vétrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

20. Rovnako podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia

súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

21. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

22. V konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

23. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu znátočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne popísal obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlil, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdil, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil. Odvolací súd náležite zdôvodnil svoje rozhodnutie založené na právnom závere, že z vykonaného dokazovania nevyplyvajú skutočnosti uvádzané žalobcami 1/ až 4/ v tom smere, že prístupová cesta k parc. č. 3484/82 nadväzuje na parc. č. 3484/6. Parcela č. 3484/82 hraničí s parcelou č. 3484/6 len v jednom bode. Parcela č. 3484/6 nehraničí s parcelou č. 3484/74, cez ktorú podľa udania žalobcov 1/ až 4/ vykonávali taktiež právo prechodu, ako aj cez parcelu č. 3484/6, ale susedí s parcelami č. 3484/76 a parcelou číslo 3484/79. Odvolací súd dospel k záveru, že petit návrhu o vydanie neodkladného opatrenia žalobcov 1/ až 4/ je nevykonateľný.

23.1. Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická osoba alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je, alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide, naopak, vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (napr. rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 192/2004 z 01. júla 2008; tiež III. ÚS 473/2017, III. ÚS 191/2018). V danom prípade je jednoznačne zreteľné, že návrh žalobcov o vydanie neodkladného opatrenia nie je smerovaný voči vlastníkom pozemkov, na ktorých sa nachádzajú kovové tyče, t. j. nie sú stranou v tomto konaní. Preto návrh žalobcov nemôže byť úspešný, nakoľko ide o nedostatok

pasívnej vecnej legitímácie v tomto konaní.

23.2. V reakcii na dovolacie argumenty žalobcov 1/ a 2/ dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľov, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalobcovia 1/ a 2/ preto neopodstatnene namietajú, že im odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

24. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že žalobcovia 1/ a 2/ sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožnili, a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa ich predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolatelia so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia nesúhlasili a nestotožnili sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

25. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobcovia 1/ a 2/ neopodstatnene namietajú, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom im znemožnil uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP).

26. Na podklade vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcov 1/ a 2/ je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, no nie je dôvodné, a preto ho podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

27. Žalovaní 1/ a 2/ boli v dovolacom konaní úspešní, preto im dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.